

Kader betreffende studenten met recht op leefloon

Goedgekeurd door de raad voor maatschappelijk welzijn van 29 januari 2026

Inhoud

Kader betreffende studenten met recht op leefloon	1
Artikel 1 – Doel en toepassingsgebied	2
Artikel 2 – Algemene voorwaarden voor het openen van het recht op maatschappelijke integratie ..	2
2.1 Geïndividualiseerd Project Maatschappelijke Integratie (GPMI)	2
Artikel 3 – Uitputting van rechten	3
3.1 Onderhoudsplicht	3
Artikel 4 – Bepaling van de categorie en bedrag leefloon	3
Artikel 5 – Studievoorwaarden	4
5.1 Studieduur en trajectwijzigingen	4
5.2 Voorgaand onderwijstraject	4
5.3 Toegelaten studierichtingen	4
Artikel 6 – Verplichting tot studentenarbeid	5
6.1 Opvolging en sancties	5
Artikel 7 – Billijkheids- en gezondheidsredenen	5
Bijlage 1 - Tabel onderhoudsplicht	6

Artikel 1 – Doel en toepassingsgebied

Dit reglement bepaalt de voorwaarden waaronder studenten aanspraak kunnen maken op een leefloon in het kader van maatschappelijke integratie.

Het heeft tot doel de maatschappelijke participatie van studenten te bevorderen, met respect voor het principe van responsabilisering en het optimaal benutten van alle andere rechten.

Artikel 2 – Algemene voorwaarden voor het openen van het recht op maatschappelijke integratie

Om in aanmerking te komen voor het recht op maatschappelijke integratie (leefloon), moet de student voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in de Wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie:

1. de Belgische nationaliteit hebben, of behoren tot een categorie die gelijkgesteld is volgens de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie
2. de meerderjarige leeftijd hebben bereikt (of gelijkgesteld zijn met een meerderjarige volgens de wet)
3. feitelijk verblijf houden in België en ingeschreven zijn in het bevolkings- of vreemdelingenregister van de gemeente
4. onvoldoende bestaansmiddelen hebben om in eigen onderhoud te voorzien
5. werkbereidheid aantonen
6. het uitputten van sociale rechten en onderhoudsgelden

De maatschappelijk werker controleert deze voorwaarden bij elke (her)opening van het recht. Er wordt ook steeds een behoefteanalyse opgemaakt door de maatschappelijk werker, gebaseerd op een grondig sociaal en financieel onderzoek.

2.1 Geïndividualiseerd Project Maatschappelijke Integratie (GPMI)

Conform artikel 11 van de Wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie is de opmaak van een Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI) verplicht voor elke student die een leefloon ontvangt onder het statuut van student.

Het GPMI is een overeenkomst tussen het OCMW en de student, waarin wederzijdse rechten en plichten worden vastgelegd. Het bevat onder meer:

- de studie die wordt gevolgd en het aantal opgenomen studiepunten
- de voorwaarden rond aanwezigheid en studie-inzet
- verplichtingen inzake studentenwerk
- mogelijke ondersteuningsmaatregelen van het OCMW
- afspraken rond evaluatie en opvolging.

Het GPMI heeft als doel de student te ondersteunen in het behalen van een diploma, dat als duurzame weg naar maatschappelijke integratie wordt beschouwd.

Het GPMI wordt op regelmatige tijdstippen geëvalueerd, minstens drie keer per jaar en telkens wanneer de situatie van de student wijzigt (bijvoorbeeld een heroriëntering, wijziging van aantal studiepunten, gezondheidsredenen...).

Tijdens deze evaluaties wordt nagegaan of de gemaakte afspraken worden nageleefd, of de doelstellingen haalbaar blijven en of het project moet worden bijgestuurd. Alsook de behaalde schoolresultaten worden bij iedere evaluatie voorgelegd en besproken.

Indien de student de afspraken uit het GPMI niet naleeft zonder geldige reden, kan het OCMW het leefloon schorsen of stopzetten volgens de wettelijke bepalingen.

Artikel 3 – Uitputting van rechten

De student is verplicht om alle sociale rechten uit te putten (zie artikel 2).

Dit omvat onder meer:

- het aanvragen van een studietoelage
- het zelf ontvangen van het groeipakket (indien niet meer ten laste van ouders/voogd)
- het opeisen van onderhoudsgeld bij ouders of andere onderhoudsplichtigen (zie 3.1)

3.1 Onderhoudsplicht

Artikel 4 van de RMI-wet bepaalt dat van de student kan worden gevraagd dat hij zijn rechten laat gelden op onderhoudsgeld vanwege daartoe gehouden personen. In onze rechtsorde primeert nog steeds de familiale solidariteit op deze van de gemeenschap. De onderhoudsplicht steunt immers op een universele basiswaarde, met name de familiale solidariteit, die een hoeksteen uitmaakt van onze samenleving. Ouders zorgen voor hun kinderen en omgekeerd. Alleen wanneer aangetoond wordt dat ouders niet voor hun kinderen kunnen zorgen en vice versa, is de gemeenschap gehouden deze taak over te nemen.

Het bedrag van de onderhoudsplicht wordt bepaald op basis van het netto-belastbaar inkomen van de onderhoudsplichtige en het aantal personen ten laste. (zie bijlage 1: tabel onderhoudsplicht) De maatschappelijk werker voert een uitgevoerd sociaal-financieel onderzoek uit om na te gaan wie al dan niet de onderhoudsplichtige(n) is/zijn en hoeveel de onderhoudsplicht bedraagt. De onderhoudsplichtigen worden aldus op de hoogte gesteld van de aanvraag recht op maatschappelijke integratie.

Er kan van de onderhoudsplicht afgezien worden door het OCMW in kader van billijkheidsredenen, vb. verstoorde relatie. Deze billijkheidsredenen moeten duidelijk aangetoond worden in het sociaal-financieel onderzoek.

Artikel 4 – Bepaling van de categorie en bedrag leefloon

De categorie waarin het leefloon wordt toegekend, wordt bepaald conform de wet betreffende het recht op maatschappelijke integratie van 26 mei 2002 en is afhankelijk van de feitelijke leefsituatie van de student.

Zoals de RMI-wet het voorschrijft, wordt er verplicht rekening gehouden met de inkomsten van inwonenden. Het OCMW motiveert grondig wanneer er geen of gedeeltelijk rekening gehouden wordt met de inkomsten van inwonende personen. De billijkheidsredenen worden duidelijk gekaderd in het sociaal verslag. In de zitting neemt het BCSD de uiteindelijke beslissing.

We concluderen dat het rekening houden met inkomsten van inwonenden de regel is, tenzij billijkheidsredenen kunnen worden ingeroepen.

Artikel 5 – Studievoorwaarden

De student dient een voltijds leerplan te volgen. In het hoger onderwijs betekent dit het opnemen van (minstens) 60 studiepunten per academiejaar.

Indien de student minder studiepunten wenst op te nemen, dient dit voorafgaandelijk gemotiveerd en besproken te worden. Afwijkingen zijn enkel mogelijk op basis van billijkheids- en/of gezondheidsredenen (zie artikel 7).

De maatschappelijk werker beoordeelt de vraag tot een uitzondering en past het GPMI aan bij akkoord met uitzondering.

Alle studievoorwaarden (en wijzigingen) worden opgenomen in het GPMI. (zie 2.1)

5.1 Studieduur en trajectwijzigingen

- Studenten krijgen maximaal één bijkomend academiejaar op hun oorspronkelijke toegestane studietraject, met het doel om hun diploma te behalen. (Bijvoorbeeld: een opleiding van drie jaar moet afgerond zijn binnen vier jaar)
- Studenten mogen éénmaal van studierichting veranderen, en dit ten laatste na het eerste studiejaar.

Een tweede wijziging van richting wordt enkel toegestaan bij uitzonderlijke omstandigheden, die zeer goed gemotiveerd moeten zijn. De maatschappelijk werker beoordeelt de vraag tot een uitzondering en legt deze voor aan het BCSD.

5.2 Voorgaand onderwijstraject

De maatschappelijk werker onderzoekt de onderwijsgeschiedenis van de student.

Indien ouders, onderhoudsplichtigen of derden reeds één of meerdere studies hebben gefinancierd gedurende minstens twee schooljaren, kan het OCMW beslissen geen leefloon meer toe te kennen onder het studentstatuut.

De student wordt in dat geval geacht zich te oriënteren naar de arbeidsmarkt en kan desgevallend een leefloon ontvangen als werkzoekende, indien voldaan wordt aan alle voorwaarden voor het openen van het recht op maatschappelijke integratie en na sociaal-financieel onderzoek.

5.3 Toegelaten studierichtingen

Volgende studierichtingen komen in aanmerking:

- (Deeltijds beroeps) Secundair onderwijs in een erkende schoolinstelling
- Niet-universitaire hogere studies in een erkende schoolinstelling
- Universitaire studies in een erkende schoolinstelling
- Opleidingen in het volwassenenonderwijs in een erkende schoolinstelling die leiden tot een erkend diploma of kwalificatie
- Examencommissie via een erkende schoolinstelling

Een opleiding master na master, master na bachelor, bachelor na bachelor of een andere hierboven niet opgesomde opleiding kan enkel als leefloongerechtigde student worden gestart mits voorafgaand overleg met de maatschappelijk werker.

De maatschappelijk werker beoordeelt de haalbaarheid van de keuze op basis van het voorgaande studieparcours en de behaalde resultaten en legt dit bij akkoord voor aan het BCSD bij herziening/verlenging van het leefloon.

Artikel 6 – Verplichting tot studentenarbeid

Studenten zijn verplicht om jaarlijks een minimum aan studentenarbeid te verrichten:

- bij een voltijds leerplan (≥ 60 studiepunten): minstens 200 uren studentenwerk per periode van 1 oktober tot 30 september
- bij een beperkt leerplan (< 60 studiepunten): minstens 300 uren studentenwerk per periode van 1 oktober tot 30 september

De student bezorgt hiervoor jaarlijks een attest van Student@Work.

Van deze verplichting kan enkel worden afgezien om gezondheidsredenen of om billijkheidsredenen (zie artikel 7).

6.1 Opvolging en sancties

Indien de student niet voldoet aan de tewerkstellingsvoorwaarde:

1. ontvangt de student vóór de zomervakantie een schriftelijke aanmaning
2. krijgt de student de kans om in de zomerperiode alsnog het tekort aan tewerkstellingsuren als jobstudent te presteren
3. indien dit niet gebeurt, kan het recht op maatschappelijke integratie worden geschorst in de maand oktober na beslissing van het BCSD

Artikel 7 – Billijkheids- en gezondheidsredenen

Onder billijkheids- en gezondheidsredenen worden onder meer verstaan:

- het aanvatten van een studie in een knelpuntberoep
- medische of psychische gezondheidsproblemen mits voorleggen van een medisch attest
- leerstoornissen of andere beperkingen
- mantelzorgverantwoordelijkheden
- een aangepast studietraject in overleg met leerlingen- of studentenbegeleiding
- verplichte stages in kader van de studie
- ...

Elke afwijking op de standaardvoorwaarden wordt individueel beoordeeld door de maatschappelijk werker.

Bijlage 1 - Tabel onderhoudsplicht

Netto belastbaar inkomen (vastgesteld overeenkomstig artikel 50 van het koninklijk besluit van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie) (vastgesteld overeenkomstig artikel 14 van het koninklijk besluit van 9 mei 1984 tot uitvoering van artikel 100bis, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn)	<i>Percentage van de inkomensschijf waarmee rekening werd gehouden voor de berekening van de bedragen vermeld in de tabel van de terug te vorderen maandelijkse bedragen</i>	TERUG TE VORDEREN MAANDELIJKS BEDRAG IN FUNCTIE VAN HET AANTAL PERSONEN TEN LASTE (bedragen geldend vanaf 1 februari 2025)											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 en meer personen ten laste	
€ 29.043,35 - € 33.109,41	15%	€ 51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
€ 33.109,42 - € 37.175,48	15%	€ 102	€ 51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
€ 37.175,49 - € 41.241,55	20%	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-	-	-	-	-	-	-
€ 41.241,56 - € 45.307,62	20%	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-	-	-	-	-	-
€ 45.307,63 - € 49.373,69	25%	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-	-	-	-	-
€ 49.373,70 - € 53.439,76	25%	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-	-	-	-
€ 53.439,77 - € 57.505,83	30%	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-	-	-
€ 57.505,84 - € 61.571,90	30%	€ 610	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-	-
€ 61.571,91 - € 65.637,97	35%	€ 729	€ 610	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-	-
€ 65.637,98 - € 69.704,04	35%	€ 847	€ 729	€ 610	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	-	-
€ 69.704,05 - € 73.770,11	40%	€ 983	€ 847	€ 729	€ 610	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 51	€ 51
€ 73.770,12 - € 77.836,18	40%	€ 1.118	€ 983	€ 847	€ 729	€ 610	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 102	€ 102
€ 77.836,19 - en meer	50%	€ 1.288	€ 1.118	€ 983	€ 847	€ 729	€ 610	€ 508	€ 407	€ 322	€ 237	€ 169	€ 169